

26

Svar på skrivelse från
Talla Alkurdi (S) m fl om
förslag på avgiftsfria
sjukresor för vaccination
mot covid-19

HSN 2021-0411

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Anneli Jonasson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0411

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m fl om förslag på avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Talla Alkurdi (S) att Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ska fatta beslut om att införa avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19. I skrivelsen hänvisas till att regionens egenavgift för sjukresa är dyr för personer i riskgrupp och personer som är 70 år och äldre, samt att flera andra regioner infört avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi (S) m fl om förslag på avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Talla Alkurdi (S) föreslår i en skrivelse att Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ska fatta beslut om att införa avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19. I skrivelsen hänvisas till att regionens egenavgift för sjukresa är dyrt för personer i riskgrupp och personer som är 70 år och äldre, samt att flera andra regioner infört avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19.

Överväganden

Skrivelsen lyfter en rad synpunkter kring sjukresor i Region Stockholm och särskilt att det bedöms vara en allt för dyr åtgärd för personer i riskgrupp och personer som är 70 år och äldre att bekosta sammanlagt 4 sjukresor till

vaccinering mot covid-19 vid två tillfällen. I skrivelsen hänvisas också till att Socialdemokraterna anser att regionen måste säkerställa smittskyddssäker vaccinering och vara följsamma till de riktlinjer som våra expertmyndigheter uppmanar till och att det inte kan vara meningen att det ska kosta så mycket för den enskilde. Skrivelsen hänvisar vidare till Region Halland, Region Sörmland, Region Gävleborg och Region Jönköping som exempel på regioner där sjukresa till vaccinering för covid-19 är avgiftsfri.

Sjukresor regleras av lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor. Sjukresor ingår i kategorin särskilda persontransporter. Ansvar och utförande för sjukresor hanteras olika bland regionerna i Sverige och utformningen i en region baserar sig främst på vilken myndighet som får en regions uppdrag att organisera sjukresor. I Region Stockholm har hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) regionfullmäktiges uppdrag att ansvara för regionens sjukresetjänst och Trafikförvaltningen ansvarar för att utföra sjukresetjänsten och samordna den med regionens färdtjänstresor. Sjukresor är i regionen en del av den prehospitala vården och ingår i regionens system för olika transportnivåer till vård och behandling som regleras av Hälso- och sjukvårdslag (2017:30). Sjukresor regleras även av det regelverk om sjukresor och sittande persontransport som regionfullmäktige fattar beslut om.

I Region Stockholm utförs över en miljon sjukresor varje år. Under covid-19-pandemin har en rad beslut fattats av regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) i Region Stockholm om att införa förstärkningsåtgärder i den prehospitala vården. Det har varit en nära samverkan mellan Trafikförvaltningen och HSF hela denna tid som resulterat i en rad nödvändiga åtgärder som varit av avgörande betydelse för den höga belastningen som funnits på hela vårdsystemet och som möjliggjort att regionen under pandemin kunnat erbjuda de transportnivåer som vården och patienterna varit i behov av. En av de förstärkningsåtgärder som kunnat genomföras är att erbjuda sjukresa till vaccination mot covid-19 för personer i riskgrupp samt personer som är 70 år och äldre. Under normala omständigheter kan man inte åka sjukresa till vaccination, eftersom det inte är definierat som en vårdåtgärd. I samband med att vaccinationer mot covid-19 startade i regionen fattade HSF tillsammans med chefläkaren för prehospital vård beslutet att göra ett undantag från gällande regelverk och betrakta vaccination mot covid-19 som en vårdåtgärd för att kunna erbjuda möjlighet till transport för de grupper som bör undvika kollektivtrafik för att inte utsätta sig för onödig smittrisk.

HSF har, i samverkan med Trafikförvaltningen, valt att hantera dessa sjukresor till vaccinering mot covid-19 inom ramen för ordinarie rutiner för sjukresor. En av anledningarna till val av hantering grundar sig på att Trafikförvaltningen meddelat att man inte har några förutsättningar för att kunna särredovisa de sjukresor som sker till vaccination mot covid-19, varför det heller inte är möjligt att beräkna vilka extra kostnader dessa resor kommer att generera. HSF har ändå valt att ta ett samhällsansvar och möjliggöra att de personer som behöver åka sjukresa till vaccinering mot covid-19 ska kunna göra det. HSF har även bedömt att det sannolikt finns en god andel invånare över 70 år som själva ansvarar för hur de tar sig till en vaccinationsmottagning.

Egenavgiften för en sjukresa i Region Stockholm är max 140 SEK enkel resa och en kort resa kan således kosta mindre. Egenavgiften har också ett högkostnadsskydd som är 1 400 SEK. Sjukresa kan ske med en rad olika färd sätt som också har olika egenavgifter. Man kan även resa med exempelvis egen bil eller göra eget utlägg för taxi och i efterhand söka resekostnadsersättning via Trafikförvaltningen. Det finns i regionen även etablerade rutiner för sjuktransporter för den som har behov av att ligga ner under sjukresan eller är i behov av omsorg under transporten. Sjuktransporter i Region Stockholm är avgiftsfria. Färdtjänstresenärer har alltid rätt till sjukresa eftersom man redan uppfyller kriterierna för sjukresa genom sitt färdtjänstillstånd.

I skrivelsen hänvisas till hur vissa andra regioner valt att hantera transportbehov genom avgiftsfria sjukresor till vaccinering mot covid-19. De angivna regionerna har alla olika organisationer för hur man hanterar sina sjukreseorganisationer. Gemensamt för de angivna regionerna är också att de har en befolkningmängd på omkring 300 000 invånare. I Region Stockholm finns omkring 300 000 invånare som är 70 år eller äldre. Ett scenario med avgiftsfrihet och tilldelning av sjukresa utan medicinsk bedömning skulle således teoretiskt kunna fördubbla den årliga volymen av en miljon sjukresor, vilket skulle medföra en orimlig och belastning för sjukresetjänsten i regionen.

Förvaltningen har dragit slutsatsen att Region Stockholm genom en rad förstärkningsåtgärder tillgodosett tillgänglighet och möjliggjort sjukresor till vaccination mot covid-19 för de invånare som är i behov av transport för att inte exponeras för onödig smittrisk.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0411

Johan Bratt
Tf Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-05-27

Om förslag på avgiftsfria sjukresor för vaccination mot covid-19

I Region Stockholm har beslut tagits om att bevilja sjukresor till och från vaccinering mot covid-19. Dock fortsätter regionen att ta ut en egenavgift på 140 kronor enkel väg¹. För en pensionär i riskgruppen 70 år och äldre kommer regionen alltså att kräva 560 kronor för sjukresor fram och tillbaka till vårdcentralen och få två doser vaccin. Flera andra regioner har beslutat om slopad egenavgift för sjukresor till och från vaccinering. Däribland Halland², Sörmland, Gävleborg³ och Jönköping⁴.

Vi socialdemokrater har blivit uppmärksammade på denna orimliga situation från fler håll. Vi menar att vaccineringen ska ske på ett smittskyddsäkert sätt. Regionen måste därför ta sitt ansvar för att vara följsamma till de riktlinjer som våra expertmyndigheter uppmanar oss till. Det kan inte vara meningen att det ska kosta så mycket för den enskilde.

Vi socialdemokrater vill att alla som är 70 år eller äldre eller är i en riskgrupp bör erbjudas kostnadsfria sjukresor med taxi i samband med vaccinationen mot covid-19. Det ska inte krävas särskilt beslut av vården utan vara en allmän åtgärd under vaccinationsperioden.

Regionen har fått statliga medel för merkostnader för covid-19 pandemin samt för förberedelse och genomförande av vaccinationen. Andra regioner, t

¹ Länk: https://www.sjukresor.sll.se/globalassets/dokument/sjukresor_april-2020_tillganglig.pdf

² Region Halland har fattat beslut om att hemtjänsttagare ska få gratis sjukresor till vårdcentralen när de ska vaccinera sig mot covid-19. Det finansieras av regeringens pengar för förbereder inför vaccineringen. <https://www.nykraftassistans.se/files/Fria-sjukresor-i-samband-med-Covid-vaccinering.pdf>

³ Region Gävleborg erbjuder avgiftsfri transport till vaccinationsplats <https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-var-dandvard/kunskapsstod-och-rutiner/coronavirus-covid-19/vaccinering/nyheter/avgiftsfri-transport-till-vaccinationsplats/>

⁴ Länk: <https://www.socialdemokraternajonkopingslan.se/nu-infors-avgiftsfria-sjukresor-vid-vaccinering-mot-covid-19/>

SKRIVELSE

ex Region Halland finansierar sin satsning på avgiftsfria sjukresor på detta sätt.

Med anledning av ovanstående föreslår socialdemokraterna hälso- och sjukvårdsnämnden besluta:

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen på nästa nämndmöte återkommer med ett förslag på slopad egenavgift för sjukresor till vaccination mot covid-19

Talla Alkurdi (S) m.fl.